

DE NEDERLANDSE ELECTRO-POP GODIN LILIAN HAK SLAAT NA HAAR DEBUUTALBUM SILENCE FEELS SAFE EN DE SUCCESVOLLE OPVOLGER LOVE'S VICTORY MARCH EEN HEEL ANDERE RICHTING IN. ZE TROK ZICH VORIG JAAR TERUG IN EEN APPARTEMENT IN BANGKOK MET EEN STAPEL FILM NOIR DVD'S EN LIET ZICH INSPIREREN DOOR ORKESTRALE FILM- MUZIEK UIT DE JAREN VEERTIG, VIJFTIG EN ZESTIG. EIND DIT JAAR KUNNEN WE HET RESULTAAT VERWACHTEN.

'Op de parade had ik een keer een voorstelling gemaakt waarin ik beeld en muziek combineerde', vertelt Hak op een stormachtige middag in een cafeetje in haar thuishaven Utrecht. 'Ik eindigde de show met een heel oud nummer van VERA LYNN dat ik bewerkt had. Het publiek reageerde elke avond heel enthousiast. Regelmatig zei iemand tegen me: "Daar moet je iets mee doen." Maar het kwam er gewoon niet van. Nu was het moment er rijp voor. Ik zat in een soort zangvibe en had de behoefte iets minder met elektronica te doen. Ik ben altijd zo druk bezig met allerlei sounds dat het zingen soms te veel naar de achtergrond verdwijnt.'

'Het is een cross-over geworden tussen jazz, filmmuziek en klassieke muziek', legt Hak uit. 'Ik heb allerlei oude orkestmuziek verzameld, van de jaren veertig tot de jaren zestig, van de GLENN MILLER ORCHESTRA bijvoorbeeld, maar ook orkestmuziek die gebruikt is in films van CHARLIE CHAPLIN en ALFRED HITCHCOCK. Ik heb daar kleine samples uitgehaald, die tot hele korte fragmenten geknipt en onder verschillende toetsen in mijn keyboard geprogrammeerd. Toen ben ik gaan kijken of ik daar liedjes mee kon maken. Er zijn hele rare dingen uit ontstaan, wendingen die ik zelf niet zou verzinnen. Het zijn echt liedjes geworden, met eigen teksten en toegevoegde instrumenten zoals contrabas en drums, maar ook met strijkers, trompet en marimba.' Voordat ze aan haar nieuwe project begon, ging Hak op zoek naar een partij die een eventuele live tour zou willen financieren. Ze legde haar ideeën voor aan Productiehuis Oost-Nederland, die ook met KYTEMAN samenwerkt. 'Ze vonden mijn ideeën voor een conceptplaat heel leuk. Ik moest natuurlijk nog kijken of ik met die paar kleine ideeetjes een album kon maken. Het was voor mezelf ook een uitdaging of ik dat wel kon.'

Om haar creativiteit op gang te brengen, had Hak een andere omgeving nodig. 'Ik heb een maand in Bangkok gezeten. Een vriend van mij woont daar en moest toevallig in Nederland zijn. We hebben van woning geruild. Omdat hij ook muzikant is, hoefde ik niet zoveel apparatuur mee te nemen. Dat was super! Hij heeft een waanzinnig appartement ergens op de 22e verdieping, helemaal van glas. Ik zat in mijn eigen wereldje van oude orkestmuziek, maar met een uitzicht dat daar totaal mee contrasteerde. Hoe raar is dat?'

Het was eigenlijk de perfecte locatie voor elektronische muziek. Die heb ik ook wel gemaakt hoor.' Hak omringde zich met dvd's van film noir films als *The Postman Always Rings Twice* en ging aan de slag. 'Ik wilde iets maken dat een sfeer uit een heel andere tijd oproept. Dat je muziek opzet en denkt: "Dit is niet van nu." Tegelijkertijd zit er natuurlijk wel weer iets van nu in, hoop ik, haha.'

Het allereerste album dat Hak ooit aanschafte was *Like a Virgin* van MADONNA. Maar toen ze PRINCE eenmaal ontdekte, had Madonna snel het nakijken. Zelf muziek maken was iets dat Hak altijd al wilde. 'Mijn ouders waren niet met muziek bezig, maar mijn zus, broers en ik mochten wel een instrument uitkiezen, dat vonden ze heel belangrijk. We speelden allemaal wel wat. Ik weet nog dat mijn moeder zei dat ik geen instrument wilde dat ik in mijn mond moest stoppen, want dan zou ik er niet bij kunnen zingen. Ik heb gitaar gekozen. Ik weet niet hoe oud ik was, maar die gitaar was net zo groot als ik! Toen ik twaalf was, startte mijn leraar met een groepje en vroeg of ik het leuk vond om mee te doen. Ik ben toen ook gaan zingen en op een gegeven moment een schoolbandje begonnen.'

Hak ging naar het conservatorium om zang en compositie te studeren. 'Ik dacht dat het een onwijs leuke 'Fame' school zou zijn, met een hele vrije sfeer en jamsessies in de pauzes, maar het bleek een ontzettende desillusie. Je had maar heel weinig lessen en je zag bijna niemand. Het was een vrij individuele en elitaire bedoening. Ik vond het vooral lastig dat je zo weinig in groepsverband deed. Dat je niet kon kijken wat anderen aan het doen waren, en waar jijzelf precies stond in vergelijking

met de rest. Ik heb er nog een jaar theaterschool bij gedaan, om een goede aanvulling te hebben.' Tijdens haar studie aan het conservatorium ontdekte ze de computer: 'Ik was altijd al in de weer met het opnemen van muziek, op cassette bandjes, mini disc's, viersporen recorders, en uiteindelijk de computer. Ik ben best wel een *nerd* eigenlijk', lacht Hak. 'Indie-pop daar ben ik nooit zo van geweest. Ik ben geen singer/songwriter die een gitaar pakt en nummers schrijft compleet met couplet, bridge en refrein. Toen artiesten als TRICKY, BJÖRK en MASSIVE ATTACK met hun eerste album kwamen, dacht ik: "Wouw". Dat was het helemaal voor mij. Zij maakten best donkere platen, maar dat sprak me juist aan. Het zijn echt geproduceerde studio albums die een bepaalde sfeer oproepen die belangrijker is dan de songs zelf.' Na haar opleiding investeerde ze veel geld in het verzamelen van apparatuur en 'bouwde' ze haar eigen studio. 'Ik ben in mijn studio letterlijk uren gaan maken, gaan experimenteren met wat ik leuk vond om te doen. Ik heb in die eerste periode heel veel opdrachtmuziek gedaan. Dat doe ik trouwens nog steeds.'

Toen was het tijd voor een album. Haar eerste, *Silence feels Safe* (experimentele rauwe electro met een duister randje), maakte ze in eigen beheer met een aantal vrienden. Er werd niets gemasterd. Het album werd low profile geproduceerd en kostte dan ook helemaal niets. Voor de opvolger, het iets commerciëlere *Love Victory's March*, wilde ze een stap verder en kwam ze onder contract bij een label. 'Ik heb toen veel opgetreden met een driekoppige band en tijdens Festival de Beschaving heb ik T. RAUMSCHMIERE ontmoet, met wie ik nog steeds veel samenwerk.' Met betrekking tot het maken van albums is Hak nu op een keerpunt gekomen. 'Ik wil op een veel snellere manier werken: mensen uitnodigen, samenwerken en minder in mijn eentje achter de computer zitten. Dat kan soms zo doodslaan.' Hak heeft er een beetje een handje van zich te verliezen in haar werk. 'Ik ben wel perfectionistisch, ja. Ik vind het heel moeilijk om te bepalen wanneer iets af is. Ik heb eigenlijk iemand nodig die binnenloopt en zegt: "Ja, prima! Het is klaar." Als er geen deadlines worden gesteld, kan ik gewoon door blijven pielen tot in het oneindige.'

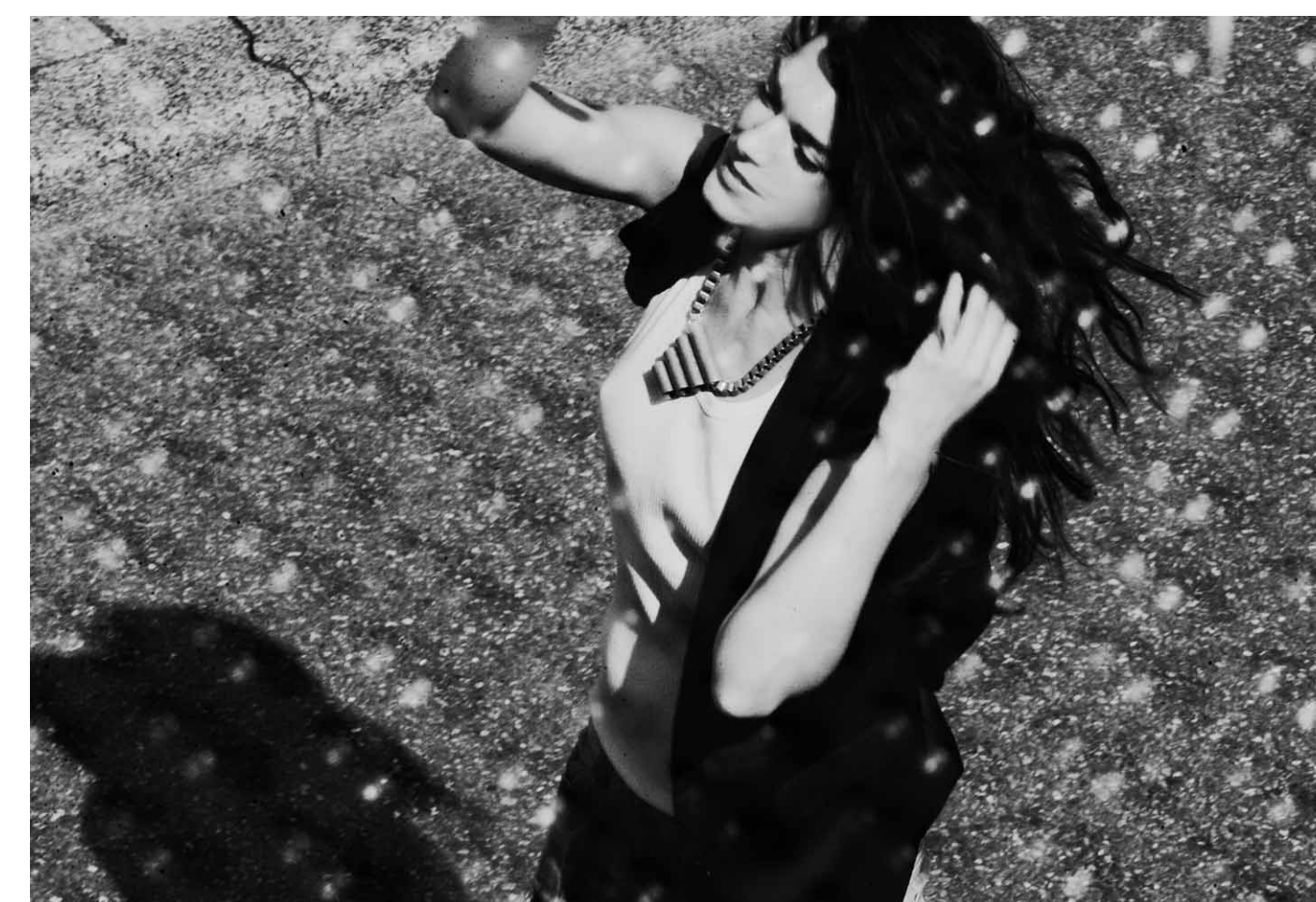
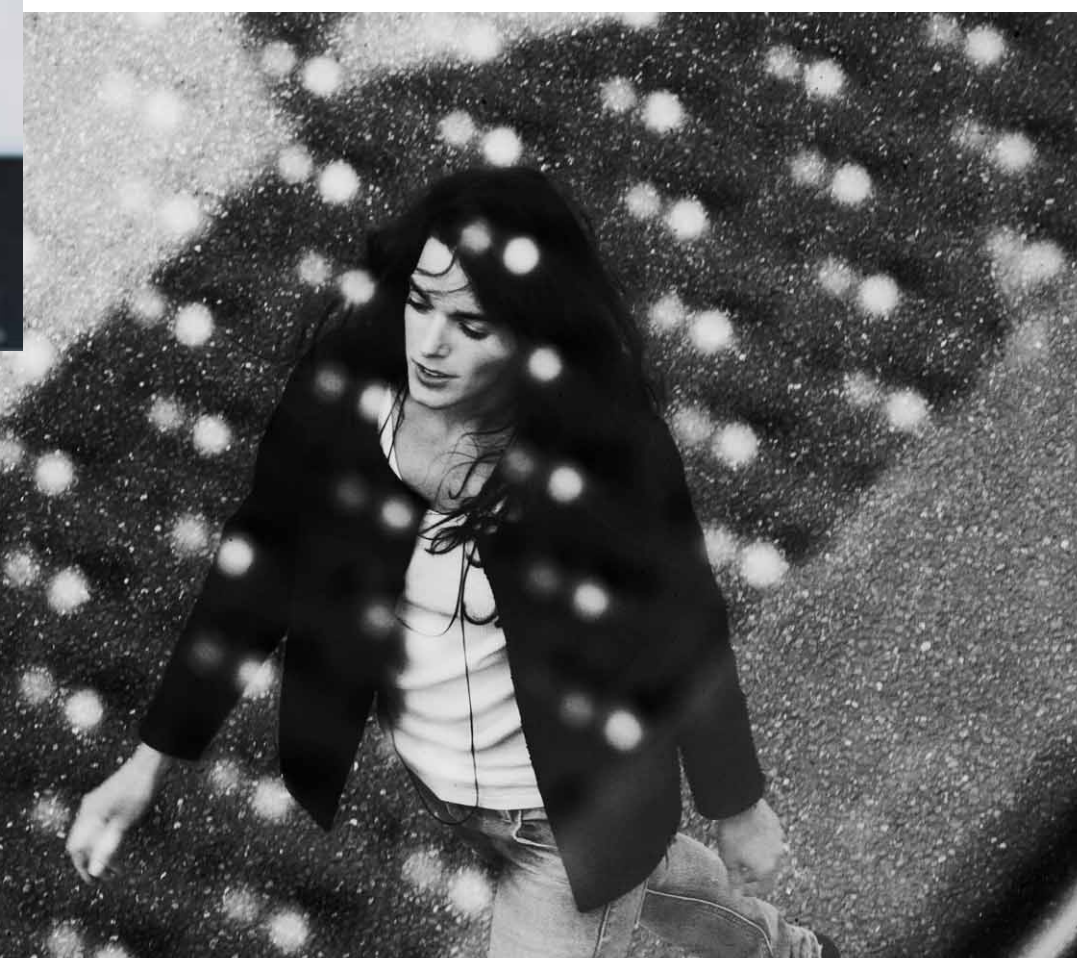
Daar is nu gelukkig geen tijd voor, want Lilian Hak heeft een druk jaar voor de boeg. Niet alleen wil ze haar nieuwe album afronden en de bijbehorende tour plannen ook gaat ze bij Toneelgroep Oostpool meewerken aan de voorstelling *Cooking With Elvis*. 'Dat wordt heel leuk. Ik ben zeg maar Elvis, haha. Niet de rol he, ik ben gevraagd de muziek te maken en tijdens de voorstelling ook fysiek aanwezig te zijn om een aantal nummers te zingen.' En dan wil Hak nu ook eindelijk eens in Berlijn gaan wonen. 'Ik wil op elektronisch gebied dingen blijven uitbrengen. Dat zou ik heel graag in Duitsland willen doen. Er is een soort van masterplan dat ik volgend jaar juli een tijd in Berlijn ga wonen. Dat wil ik al heel lang. Op een gegeven moment moet je een datum prikken, anders gebeurt het nooit.' Berlijn, het is vrij logisch dat de stad haar aanspreekt. 'Iedereen heeft het natuurlijk over Berlijn. Maar ja, er gebeurt nu eenmaal veel meer. De muziekscene is bovendien veel toegankelijker. Zo'n Sascha Ring van APPARAT bijvoorbeeld, voor je het weet sta je gewoon naast hem.

LILIAN HAK

Linkerpagina
Joans LEVITS
Singlet LEVITS
Jasje ELJA
Ketting van stylist

Rechts
Singlet LEVITS
Jas ELSIEN GRINGHUIS

Linkerpagina
 Jeans LEVI'S
 Jas ELSIEN GRINGHUIS
 Armbanden BIENKORF

Boven
 Hesje LEVI'S
 Colbert HUGO BOSS

Rechts
 Jeans LEVI'S
 Singlet LEVI'S
 Jasje ELJA
 Ketting van stylist

Rechtsonder
 Jeans LEVI'S
 Singlet LEVI'S
 Mouwloos colbert MODSTRÖM
 Ketting COS

In Nederland is iedereen best wel arrogant. Berlijn is meer relaxed en open. Waarschijnlijk omdat de concurrentie veel groter is. Elke avond is er heel veel te doen, ook met al die huisfeestjes nu, dus je moet echt kiezen. De mensen zijn er *eager*.'

Naast wonen en werken in Berlijn, zou Hak ook graag een keer een echte film soundtrack componeren. 'Ik heb een keer voor een dansfilm muziek mogen maken. Dat was net als mijn nieuwe album ook klassiek georiënteerd. Op de een of andere manier houd ik daar gewoon van. Het was overigens maar een film van negen minuten. Wat ik te gek vind, is hoe bij een film als *Magnolia* AIMEE MANN zo nauw met de regisseur heeft samengewerkt. In het geval van *Magnolia* waren het singer-songwriter liedjes, maar zo'n samenwerking zou ook op een andere manier kunnen, zoals AIR en SOFIA COPPOLA gedaan hebben. Ik denk dan toch aan instrumentale muziek en aan het loslaten van het stigma dat de dialogen continu hoorbaar zouden moeten zijn. Coppola is daar zo goed in. Bij haar films sneeuwt de muziek niet onder, maar gaat juist een stap verder. Het is meer dan een leuk liedje dat onder een bepaald fragment geplaatst

wordt om de sfeer een beetje te benadrukken. Iedereen die haar films ziet, koopt de soundtrack.' In Nederland ziet ze zoiets nog niet zo snel gebeuren. 'Wat er binnen de Nederlandse film qua budget uiteindelijk aan muziek besteed wordt, is ontzettend minimaal. De catering is bij wijze van spreke nog belangrijker dan de muziek! Serieus! Vind je het gek dat er dan niet eens een keer iets komt waarbij je wél denkt: hey, wie heeft die muziek gemaakt? Dit moet ik hebben.'

Daar ligt dus nog een uitdaging. Voor het zover is heeft Hak eerst nog even de handen vol aan het afronden van haar derde album. Het materiaal is inmiddels af en het repeteren is begonnen. 'Dit is niet iets dat je in je eentje kan doen. Met het productiehuis heb ik gekeken wat voor bezetting we nodig hebben: strijkers, blazers, slagwerk, gitaar en zang, gecombineerd met samples. Het plan is om in december een try-out te doen en de tour in 2010 te starten. Noorderslag zou een mooi begin zijn!'

WWW.LILLIANHAK.COM